

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad

t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Rapport

Activiteitenplan Duizendknoopstraat Emmeloord

Juni, 2026

Burgerparticipatie

Landschapsbeheer stimuleert betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in de eigen leefomgeving. Samen verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer van de eigen 'achtertuin'.

Landschap

Singels, laanbomen, bermen, dijken, dorpsbossen, weilanden, akkers, stedelijk groen en groot open water zijn dragers van het landschap. Beheer, behoud en ontwikkeling van deze landschapselementen dragen bij aan de beleving van ons landschap.

Cultuurhistorie en Aardkunde

De geschiedenis van Flevoland heeft mens en landschap bepaald. Om de eigen leefomgeving goed te begrijpen speelt kennis van het ontstaan van het gebied een belangrijke rol.

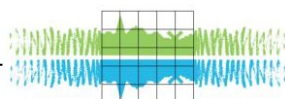

Soortenbeheer

In het Flevolandse landschap horen tal van plant- en diersoorten. De (tijdelijke) aanvullende maatregelen die Landschapsbeheer uitvoert, dragen bij aan het realiseren van een zelf functionerend ecosysteem.

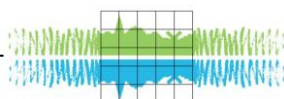
Titel : Activiteitenplan Duizendknoopstraat Emmeloord
Auteur : XXXXXXXXXX
Datum : Juni, 2026
Rapportnr : LBF-2025-036
Versie : 2 (juni, 2026)

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Locatie	5
1.2 Beschermde soorten	5
1.3 Activiteiten.....	7
2. Omgevingswet	8
2.1 Verbodsbepaling	8
2.2 Vergunning plichtige soorten	8
2.3 Effecten	8
2.4 Belang.....	9
2.5 Alternatieve afweging	9
3. Staat van instandhouding	10
3.1 Huismus	10
3.2 Gierzwaluw	10
3.3 Gewone dwergvleermuis	10
3.4 Effecten op staat van instandhouding	11
4. Mitigerende maatregelen	12
4.1 Huismus	13
4.1.1. Algemene maatregelen	13
4.1.2. Tijdelijke mitigatie	13
4.1.3. Aanpassen werkwijze	14
4.1.4. Permanente mitigatie.....	15
4.1.5. Verwijdering van tijdelijke mitigatie.....	15
4.2 Gierzwaluw	16
4.3 Gewone dwergvleermuis	16
4.3.1. Algemene maatregelen	16
4.3.2. Tijdelijke mitigatie	17
4.3.3. Aanpassen werkwijze	17
4.3.4. Permanente mitigatie.....	17
4.3.5. Verwijdering van tijdelijke mitigatie.....	17
4.4 Planning.....	18
5. Ecologische begeleiding	19
6. Onvoorziene omstandigheden	19
Bronnenlijst.....	20
Bijlagen	21
Bijlage 1. Planning werkzaamheden	22

1. Inleiding

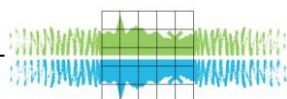
Mercatus wil renovatiewerkzaamheden uitvoeren in de Duizendknoopstraat te Emmeloord. Aan de panden waar de renovatiewerkzaamheden gaan plaatsvinden is een natuurtoets uitgevoerd, hieruit blijkt dat een activiteitenplan moet worden opgesteld om rekening te houden met de gevonden beschermde soorten. Mercatus heeft aan Landschapsbeheer Flevoland gevraagd om dit activiteitenplan op te stellen.

Landschapsbeheer Flevoland (2022) heeft eerder onderzoek uitgevoerd naar gebouw gebonden soorten in de Duizendknoopstraat. Daarbij zijn 26 nesten van huismus, 2 paarverblijven gewone dwergvleermuis en 7 nesten gierwaluw aangetoond, zie Rapport LBF-2022-044. Deze soorten kunnen hinder ondervinden van de werkzaamheden.

Om die reden dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten aangevraagd te worden. Om tot een omgevingsvergunning te komen is het volgende stappenplan aan de orde:

Stap 1	Ecologisch onderzoek	Natuurtoets/QuickScan
<i>Stap 1a</i>		Nader onderzoek (<i>indien nodig</i>)
Stap 2	Plan van aanpak	Activiteitenplan of Ecologisch werkprotocol opstellen
<i>Stap 2a</i>		Alternatieve verblijfplaatsen realiseren (<i>indien nodig</i>)
Stap 3	Vergunningsaanvraag	Vergunningsaanvraag indienen
		Beoordeling en verlening Omgevingsvergunning
Stap 4	Start activiteiten	Mitigerende maatregelen toepassen (<i>indien nodig</i>)

Mercatus heeft Landschapsbeheer Flevoland gevraagd het activiteitenplan op te stellen (Stap 2). Dit activiteitenplan is bedoeld om de effecten van de activiteiten dusdanig te mitigeren dat de huismus, gierwaluw en gewone dwergvleermuis geen schade ondervinden aan de werkzaamheden. Ook is dit activiteitenplan bedoeld als handreiking voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten.

1.1 Locatie

Het plangebied betreft een aantal woningen in de Duizendknoopstraat te Emmeloord, zie Figuur 1.1. en Tabel 1.1.

Figuur 1.1.
Het plangebied in Emmeloord.

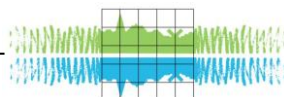

1.2 Beschermd soorten

Uit de onderzoeken van Landschapsbeheer Flevoland (2022) is geconcludeerd dat er verblijfplaatsen zijn binnen het plangebied van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

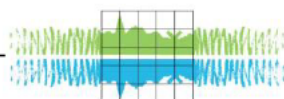
Er zijn binnen het plangebied in totaal 26 nesten van huismus onder de dakpannen aangetroffen, van gierzwaluw zijn 7 nesten aangetroffen en van gewone dwergvleermuis zijn 2 paarverblijven aangetroffen (Zie Tabel 1.1).

Bij het paarverblijf aan de Duizendknoopstraat 8 is waargenomen dat de vleermuis invloog achter de regenpijp en de dakgoot. Bij de woning aan de Duizendknoopstraat 57 vloog de vleermuis in via de zijgevel, onder de loodflap naast de schoorsteen. Ter verduidelijking zijn foto's van beide situaties bijgevoegd. De locaties waar de vleermuizen zijn aangetroffen, bevinden zich op plaatsen die sterk worden blootgesteld aan weersinvloeden. Hierdoor zijn deze locaties volgens Landschapsbeheer Flevoland niet geschikt als winterverblijf. Bij beide woningen zijn geen open stootvoegen aanwezig. Daarnaast is bekend dat de spouwmuur in 2019 zijn nageïsoleerd met Knauf Supafil. Hierdoor zijn de spouwmuur niet langer geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis hiervan kan worden uitgesloten dat zich binnen deze woningen overwinterende vleermuizen bevinden.

Tabel 1.1*Verblijfplaatsen beschermde soorten binnen het plangebied*

Straat	Huisnr.	Huismus Aantal nesten	Gierzwaluw Aantal nesten	Gew. Dwerg. Vleermuis Paarverblijven
Duizendknoopstraat	8	2		1
Duizendknoopstraat	13	2		
Duizendknoopstraat	14	3		
Duizendknoopstraat	16	2		
Duizendknoopstraat	18			
Duizendknoopstraat	19	1		
Duizendknoopstraat	22	1		
Duizendknoopstraat	23	2		
Duizendknoopstraat	27	2		
Duizendknoopstraat	29		1	
Duizendknoopstraat	34	2		
Duizendknoopstraat	38	1		
Duizendknoopstraat	42	1		
Duizendknoopstraat	57	1		1
Duizendknoopstraat	59	1		
Duizendknoopstraat	61			
Duizendknoopstraat	63		1	
Duizendknoopstraat	65		1	
Duizendknoopstraat	67			
Duizendknoopstraat	68	2	1	
Duizendknoopstraat	69			
Duizendknoopstraat	70	1		
Duizendknoopstraat	71			
Duizendknoopstraat	72	1		
Duizendknoopstraat	74			
Duizendknoopstraat	76	1		
Duizendknoopstraat	78			
Duizendknoopstraat	79			
Duizendknoopstraat	83		3	
Duizendknoopstraat	84			
	Totaal	26	7	2

1.3 Activiteiten

Mercatus gaat renovatiewerkzaamheden uitvoeren in de Duizendknoopstraat te Emmeloord. De werkzaamheden die hierbij komen kijken zijn:

- Vervangen dakpannen
- Vervangen dakgoot
- Schilderwerk
- Timmerwerk (dakramen)

Zie ook Bijlage 1.

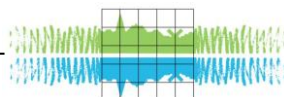
Het vervangen van de dakpannen zal tijdelijke negatieve effecten opleveren voor verblijfplaatsen van gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en huismus. Hiervoor is een plan van aanpak benodigd om de schadelijke effecten tot een minimum te beperken.

Startdatum

Mercatus gaat met de activiteiten starten op 1 oktober 2025 (zie Bijlage 1). Voorbereidende werkzaamheden, als natuurvrij maken, starten rond 15 september 2025.

Einddatum

De oplevering van het project en daarmee de afronding van de activiteiten is gepland rond 19 december 2025 (zie Bijlage 1), uitloop is mogelijk maar niet later dan 1 maart 2026.

2. Omgevingswet

Binnen de Omgevingswet is onder andere de bescherming van de natuur geregeld. Dit wordt behaald met de algemene zorgplicht of met de specifieke zorgplichten. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van gebieden en soorten.

Volgens artikel 1.7a van de Omgevingswet (Ow) zijn activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor de fysieke leefomgeving verboden, tenzij ze worden uitgevoerd met een omgevingsvergunning (paragraaf 5.1.1 Ow).

Voor bepaalde activiteiten is een vergunningsplicht ingesteld. Voor flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor dieren en planten, kan een vergunning nodig zijn bij:

- schadelijke handelingen bij **vogels** (artikel 11.37-11.40, Bal);
- schadelijke handelingen bij dier- en plantensoorten van de **Habitatrichtlijn** en de verdragen van Bonn en Bern (artikel 11.46-11.48, Bal);
- schadelijke handelingen bij **andere soorten** dieren en planten welke zijn beschreven in Bijlage IX van het Bal (artikel 11.54, Bal).

2.1 Verbodsbepaling

Met dit project worden de beschermde verblijf- en voortplantingsplaatsen van de beschermde huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aangetast of vernield. Mercatus mag de activiteiten, zoals benoemd in 1.2, daarom enkel uitvoeren wanneer deze in het bezit is van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten.

2.2 Vergunning plichtige soorten

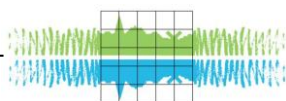
De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de volgende beschermde soorten:

- **Huisumus** (*Passer domesticus*) opgenomen in de lijst van dier- en plantensoorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37-11.40, Bal);
- **Gierzwaluw** (*Apus apus*) opgenomen in de lijst van dier- en plantensoorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37-11.40, Bal);
- **Gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*) opgenomen in de lijst van dier- en plantensoorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern (artikel 11.46-11.48, Bal);

2.3 Effecten

Met dit project worden de beschermde verblijf- en voortplantingsplaatsen van de beschermde huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis binnen het plangebied verstoord. Op de korte termijn verdwijnen er verblijfplaatsen van beschermde soorten, maar door de mitigerende maatregelen zoals besproken in Hoofdstuk 4 worden de negatieve effecten tot een minimum beperkt. Deze maatregelen zorgen ervoor dat er geen schade optreedt tijdens de uitvoer van de werkzaamheden.

Op de lange termijn worden er ruime compenserende maatregelen getroffen die de oorspronkelijke verblijfplaatsen vervangen. De dieren kunnen in de wijk voldoende nieuwe verblijfs- en broedlocaties vinden en er zijn weer verblijfplaatsen beschikbaar voor de soorten. Daarmee zijn er geen negatieve effecten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten die voorkomen.

2.4 Belang

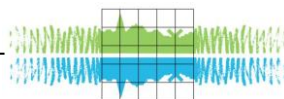
Op grond van onderstaande belangen wordt een omgevingsvergunning aangevraagd:

- Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De daken van de huurwoningen zijn in dermate staat dat op termijn (ernstige) schade kan optreden aan de woningen en de sociale veiligheid van de bewoners in het geding kan komen. De dakpannen zijn in slechte staat en dienen te worden vervangen om schade en lekkage te voorkomen. Achterstallig dakonderhoud verhoogt het risico op vallende dakpannen tijdens stormachtig weer, met mogelijke gevolgen voor de veiligheid in de omgeving. Daarnaast kan lekkage leiden tot schimmelvorming en een verslechtering van het binnenklimaat, wat nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid van de bewoners. Om deze redenen vallen de werkzaamheden binnen het opgegeven belang. Door mitigerende maatregelen en ruime compenserende maatregelen, zullen de negatieve effecten van de activiteiten tot een minimum worden beperkt.

2.5 Alternatieve afweging

Vanuit sociale veiligheid is het geen optie om de werkzaamheden uit te stellen of niet te uitvoeren. Het onderhoud aan de huizen loopt sterk achter en dat heeft ook gevolgen voor de bewoners van de wijk. De dakpannen zijn in slechte staat en dienen te worden vervangen om schade en lekkage te voorkomen. De onderhoudswerkzaamheden kunnen alleen op locatie worden uitgevoerd. De planning is reeds aangepast op de beschermde soorten om ervoor te zorgen dat er geen effect is op de populaties huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Een andere planning leidt niet tot minder effecten op deze soorten. Daarmee wordt deze manier van uitvoeren gezien als voor de soorten het meest acceptabel in combinatie met een verbeterd leefklimaat voor de bewoners.

3. Staat van instandhouding

Binnen het plangebied zijn beschermde verblijf- en voortplantingsplaatsen van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis aanwezig die met de uitvoering van dit project geraakt worden. Voor de aanvraag van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten is het van belang om de staat van instandhouding van de beschermende soorten in kaart te brengen.

3.1 Huismus

De huismus is een beschermde inheemse diersoort en staat op de Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels genoteerd als **gevoelig** (Sovon, z.d.). De landelijke staat van instandhouding wordt beschouwd als **zeer ongunstig** (Foppen & Vogel, 2022), maar dit kan op lokaal niveau verschillen. De zeer ongunstige staat van instandhouding wordt veroorzaakt doordat nestgelegenheden verdwijnen en beheer van stedelijk groen veranderd wat leidt tot verslechterde voedselvoorziening (Vogelbescherming, z.d.). Over de lokale staat van instandhouding is weinig bekend. Uit andere onderzoeken van Landschapsbeheer Flevoland in opdracht van Mercatus in diverse dorpen in de Noordoostpolder, blijkt dat huismussen een normale verschijning zijn. Toch is er geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de landelijke. Lokaal zijn geen andere bedreigingen dan dat er landelijk zijn.

3.2 Gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de populatie van de gierzwaluw wordt in Nederland beschouwd als **gunstig** (Foppen & Vogel, 2022). In Nederland zijn nesten van gierzwaluwen uitsluitend te vinden in allerlei menselijke bebouwing. De vogels zijn zeer plaatsgetrouw of objectgetrouw (Bij12, 2023).

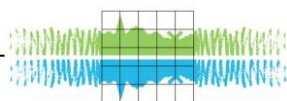
Uit elk onderzoek dat uitgevoerd wordt door Landschapsbeheer Flevoland in de Noordoostpolder blijkt dat gierzwaluw in de oudere wijken van de dorpen veelvuldig voorkomen. Ook zijn de broedgevallen bekend in het buitengebied op de boerderijen. Dat gierzwaluwen in dit onderzoek aangetroffen werden was dan ook weinig verrassend. Over de lokale staat van instandhouding van de gierzwaluw in Emmeloord is weinig bekend. In het algemeen is van gierzwaluwen bekend dat zij in Nederland alleen broeden binnen de bebouwing. Ze nestelen, veelal in losse kolonies, graag in wat oudere stadswijken of grote gebouwen (Bij12, 2023). Er zijn lokaal geen andere bedreigingen dan dat er lokaal zijn. Daarmee wordt de staat van instandhouding beschouwd als **gunstig**.

3.3 Gewone dwergvleermuis

Uit elk onderzoek dat uitgevoerd wordt door Landschapsbeheer in Flevoland blijkt dat de gewone dwergvleermuis een zeer gewone verschijning is en dat hij veelvuldig voorkomt. Dat er gewone dwergvleermuizen in dit onderzoek aangetroffen werden voorkwamen was dan ook weinig verrassend.

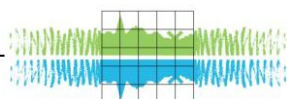
De populatie van de gewone dwergvleermuis wordt in Nederland beschouwd als 'thans niet bedreigd' (Van Norren et al, 2020). De landelijke staat van instandhouding wordt beschouwd als **onbekend** (Zoogdiervereniging, 2018).

De lokale staat van instandhouding in Emmeloord is **onbekend**. Er zijn weinig gegevens beschikbaar van gewone dwergvleermuizen in Emmeloord. Uit andere onderzoeken van Landschapsbeheer blijkt dat de gewone dwergvleermuis een gewone verschijning is in Flevoland. De aanwezigheid in een woonwijk of bedrijventerrein van gewone dwergvleermuis wordt bepaald door de aantrekkelijkheid van de woningen voor vleermuizen en de aanwezigheid van geschikte jachtgebieden in de directe omgeving. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de landelijke. De populatie in Emmeloord is niet geïsoleerd en staat in verbinding met andere populaties.

3.4 Effecten op staat van instandhouding

Mercatus gaat uit van overcompensatie binnen de maatregelen die getroffen worden voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis, zie Hoofdstuk 4. Met zowel de tijdelijke als permanente mitigatie wordt rekening gehouden met de beschermde soorten. Daarmee leiden de activiteiten niet tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de beschermde soorten.

4. Mitigerende maatregelen

Binnen het plangebied zijn nesten van de huismus en gierzwaluw, en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aanwezig die met de uitvoering van dit project geraakt worden. Mitigerende maatregelen zorgen ervoor dat negatieve effecten van de activiteiten tot een minimum worden beperkt en de staat van instandhouding van de beschermde soorten niet verslechteren. Verder wordt rekening gehouden met broedende vogels, voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een korte inspectie op nesten uitgevoerd.

Samengevat worden aan de Duizendknoopstraat de volgende maatregelen ten behoeve van beschermde soorten uitgevoerd:

- De activiteiten zoals beschreven in 1.3 worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden zoals aangegeven in Tabel 4.1.
- Er worden tijdelijke huismuskasten opgehangen die als compensatie dienen voor de gevonden huismusnesten, gedurende de werkzaamheden (zie 4.1.2.).
- Er worden tijdelijke vleermuiskasten opgehangen die als compensatie dienen voor de gevonden paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gedurende de werkzaamheden (zie 4.1.2.).
- Twee weken voor aanvang van de werkzaamheden worden de huismusnesten ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een vogeldeskundige (zie 4.1.3.).
- De planning is zo aangepast dat er buiten de paarperiode van de gewone dwergvleermuis wordt gewerkt (zie Bijlage 1). De panden hoeven daardoor niet vleermuisvrij gemaakt te worden.
- Gedurende de werkzaamheden behouden de tijdelijke kasten ten alle tijden een vrije toegang.
- De dakpannen worden vervangen door eenzelfde soort en de vogelschroot wordt pas op de 3^e panlat aangebracht, zodat ten minste de eerste twee rijen dakpannen beschikbaar blijven voor de gierzwaluw en huismus.
- De gevelpannen, ook wel kantpannen genoemd, worden vervangen door eenzelfde soort en de randen blijven open zodat het dak beschikbaar blijft voor gewone dwergvleermuis.

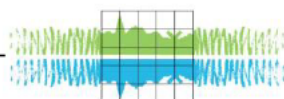
Kwetsbare perioden

Tabel 4.1 geeft een overzicht van de kwetsbare perioden van de benoemde beschermde soorten, gericht op de uit te voeren werkzaamheden. Aangegeven met rood is de kwetsbare periode van de beschermde soort waarbinnen niet gewerkt mag worden in de buurt van verblijfplaatsen. Met oranje is de gevoelige periode gemarkeerd. Gedurende de groene periode mogen, voor deze soort gevoelige, werkzaamheden uitgevoerd worden. Er bestaat geen gunstige periode voor de huismus doordat deze soort het nest jaarrond gebruikt. Er kan alleen worden gewerkt in de minst kwetsbare periode. In de volgende paragrafen is per diersoort benoemd waar rekening mee gehouden dient te worden.

Tabel 4.1

Kwetsbare perioden van de beschermde soorten

jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
												Huismus
												Gierzwaluw
												Gewone dwergvleermuis Paarverblijf
												Broedende vogels

4.1 Huismus

Met ecologisch onderzoek (Wielink & Boer, 2022) zijn 26 nesten van de huismus aangetroffen.

Met de activiteiten worden de dakpannen vervangen, waardoor de nesten bloot komen te liggen. Daarmee is het niet mogelijk gebleken om direct permanent te mitigeren. Daarom worden de effecten eerst tijdelijk gemitigeerd. In de nieuwe situatie worden de dakpannen weer beschikbaar gesteld waardoor de huismus hier weer kan nestelen.

4.1.1. Algemene maatregelen

De huismus gebruikt zijn nest jaarrond en het gehele jaar kan aangemerkt worden als kwetsbare periode voor de huismus, zie Tabel 4.1. De periode van maart tot en met augustus is de voorplantingsperiode en daarmee de meest kwetsbare periode, deze kan in sommige gevallen verlengd zijn tot en met september vanwege late legfels. Er kan hierdoor geen gunstige periode worden aangegeven om de activiteiten uit te voeren, de minst kwetsbare periode wordt hierbij gesteld op oktober en november, met uitzondering van perioden met vorst (Bij12, 2023).

Bij de uitvoering van het project wordt rekening gehouden worden met de volgende eisen:

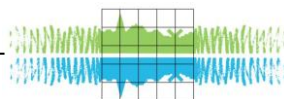
- Voor elk nest dat wordt vernield, worden minimaal twee nieuwe alternatieve nestplaatsen aangeboden.
- Nadat tijdelijke mitigerende maatregelen zijn geplaatst, in juni 2025, geldt een gewenningsperiode van drie maanden waarbij zowel de oude als de nieuwe nestplekken aanwezig zijn.
- Na de gewenningsperiode van drie maanden, worden rond 15 september 2025 de aangetroffen en potentiële nestplaatsen eerst ongeschikt gemaakt, dit gebeurt wanneer de nesten niet actief worden gebruikt als broed- en/of slaapplek en minstens twee weken voor de start van de activiteiten.
 - Het ongeschikt maken van nesten kan door middel van borstels, rondschuim of zeil, afhankelijk van de locatie, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels.
- Begin oktober 2025 kan worden gestart met de werkzaamheden aan de panden, wanneer de nesten niet meer actief worden gebruikt als broed- en/of slaapplek.
- Na de verwijdering van de verblijfplaatsen, hoeft er geen rekening meer gehouden te worden met de kwetsbare periode, mits de aanwezige tijdelijke huismuskasten niet worden verstoord.

4.1.2. Tijdelijke mitigatie

Ter tijdelijke mitigatie worden externe huismuskasten geplaatst. Bij het plaatsen van de tijdelijke alternatieven voor de huismus, moet rekening gehouden worden met de volgende eisen:

- De huismuskasten worden aan dichtbij gelegen panden in bezit van Mercatus bevestigd, zie Figuur 4.2 voor de locaties.
- Aan de gevels met een geel punt in Figuur 4.2 worden twee nestkasten bij elkaar geplaatst, de openingen zitten minimaal 50 centimeter uit elkaar.
- Er moet een vrije invliegroute aanwezig zijn.
- De huismuskasten worden op minimaal 3 meter en maximaal 20 meter hoogte aan een noord- of oostgevel opgehangen.

Voor elke nestplaats die aangetast of verwijderd wordt, worden minimaal twee nieuwe nestplaatsen aangeboden. In totaal worden er 52 tijdelijke huismuskasten opgehangen. De huismuskasten worden in juni 2025 opgehangen, vanaf dat moment gaat de gewenningsperiode van 3 maanden in.

Figuur 4.2

Locaties van de tijdelijke mitigatie aan de Duizendknoopstraat te Emmeloord.

Datum: 02/06/2025; Projectie: Mercator; Kaartlaag: OpenStreetMap; Schaal: 1 cm = 20 meter

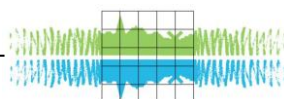
Vanwege de tijdelijke verslechtering van het leefgebied van de huismus zijn er 52 alternatieve locaties aangeboden die geschikt zijn als nestplaats (zie Figuur 4.2). Er worden 52 tijdelijke, externe nestkasten geplaatst. Er wordt gebruik gemaakt van de HMTH1 of een vergelijkbaar type gevelkast.

4.1.3. Aanpassen werkwijze

Na de gewenningsperiode van drie maanden worden de aangetroffen en potentiële nestplaatsen eerst ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels. Na de verwijdering van de verblijfplaatsen, hoeft er geen rekening meer gehouden te worden met de kwetsbare periode.

Bij het uitvoeren van de activiteiten wordt rekening gehouden dat de aanwezige tijdelijke huismuskasten niet worden verstoord en ten alle beschikbaar moeten zijn. Dat houdt in dat mensen, steigers en doeken of folie en ander materieel zodanig geplaatst worden dat in- en uitvliegopeningen toegankelijk blijven. Tevens wordt er geen kunstmatig (bouw)licht op de in- en uitvliegopeningen gericht.

Bij het vervangen van de dakpannen wordt een vogelschroot aangebracht. Deze vogelschroot wordt echter pas op de 3^e panlat aangebracht, zodat de eerste twee rijen dakpannen beschikbaar blijven voor de huismussen om hier te nestelen. Het is bekend dat de eerste twee rijen het meest gebruikt worden door de vogels.

4.1.4. Permanente mitigatie

Bij de oplevering van het project zijn de eerste twee rijen dakpannen weer beschikbaar voor huismussen om te nestelen. Het is daarmee niet nodig om extra permanente mitigatie toe te passen. Indien gedurende de activiteiten blijkt dat hier niet aan voldaan kan worden, worden er alsnog vogelneststenen ingebouwd.

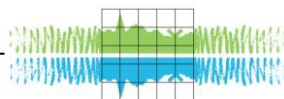
In de omgeving van de nestkasten is het wenselijk om extra aandacht te besteden aan (doornige) struiken en verschillende (gevel)begroeiingen om het leef- en foerageergebied voor de huismus te verbeteren.

4.1.5. Verwijdering van tijdelijke mitigatie

Na realisatie van het project en uitvoering van de permanente mitigatie, blijven de tijdelijke maatregelen in principe hangen. Mocht het nodig zijn deze toch te verwijderen, wordt dit gedaan onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels. Hierbij moet rekening worden gehouden met de volgende eisen:

- De tijdelijke nestkasten mogen verwijderd worden na een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden waarin zowel de tijdelijke als de permanente locaties aanwezig zijn.
- De tijdelijke huismuskasten dienen verwijderd te worden in de minst kwetsbare periode, in oktober en november, enkel wanneer de nesten niet actief worden gebruikt.
 - De kasten mogen ook binnen de kwetsbare periode worden verwijderd, enkel nadat een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de kasten niet actief worden gebruikt als broed- en/of slaappleats.

Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen is niet noodzakelijk. Wanneer de huismuskasten geen belemmering vormen komt het de huismussen ten goede als deze blijven hangen zolang de kasten functioneel zijn.

4.2 Gierzwaluw

Met ecologisch onderzoek (Boer & Wielink, 2022) zijn zeven nesten van de gierzwaluw aangetroffen. De gierzwaluw gebruikt zijn nest enkel in de periode van april tot september, de gierzwaluw overwintert in het zuiden van Afrika. De kwetsbare periode voor de gierzwaluw (zie Tabel 4.1) valt daarom van 15 april tot en met 1 september, mogelijk zijn er nog enkele broedparen aanwezig tot en met begin september. Binnen de kwetsbare periode mag niet worden gewerkt. Buiten de kwetsbare periode kan vrij worden gewerkt, mits de nesten, welke jaarrond, beschermd zijn niet worden vernield.

De activiteiten aan de panden in de Duizendknoopstraat te Emmeloord vinden plaats tussen 15 september 2025 en 1 maart 2026, inclusief de voorbereidende werkzaamheden en uitloop, en daarmee buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw. Met de werkzaamheden worden de nesten niet vernield en de nieuwe situatie zal niet wezenlijk afwijken van de huidige. De pannen worden vervangen door eenzelfde soort en de vogelschroot wordt pas op de 3^e panlat aangebracht, zodat ten minste de eerste twee rijen dakpannen beschikbaar blijven voor de gierzwaluwen om hier te nestelen. Via de openingen onder de gevelpannen blijft het dak toegankelijk en blijven potentiële verblijfplaatsen voor de gierzwaluw beschikbaar. Het is daarmee niet nodig om extra permanente mitigatie toe te passen. Indien gedurende de activiteiten blijkt dat hier niet aan voldaan kan worden, worden er alsnog vogelneststenen ingebouwd.

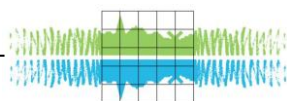
4.3 Gewone dwergvleermuis

Met ecologisch onderzoek (Boer & Wielink, 2022) zijn twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aangetroffen, waarbij de individuen onder de gevelpannen invlogen. Tevens zijn er zwermende dieren aangetroffen die niet aan een pand gelinkt konden worden. Het project betreft het vervangen van de dakpannen. Daarmee is het niet mogelijk gebleken om direct permanent te mitigeren. Daarom worden de effecten eerst tijdelijk gemitigeerd. In de nieuwe situatie worden de dakpannen weer beschikbaar gesteld waardoor de gewone dwergvleermuis hier weer kan verblijven.

4.3.1. Algemene maatregelen

Bij de uitvoering van het project wordt rekening gehouden worden met de volgende eisen, ter voorkoming van verstoring van de gewone dwergvleermuis:

- Voor elke verblijfplaats dat wordt geraakt, worden minimaal vier nieuwe alternatieve verblijfplaatsen aangeboden.
- De werkzaamheden kunnen starten na de gewenningsperiode en buiten de kwetsbare periode voor vleermuizen.
- De planning is zo aangepast dat de werkzaamheden aan de panden met de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuizen worden uitgevoerd vanaf 1 november, dus buiten de paarperiode van de gewone dwergvleermuis (zie Bijlage 1). De panden hoeven daardoor niet vleermuisvrij gemaakt te worden.
- Na de verwijdering van de verblijfplaatsen, hoeft er geen rekening meer gehouden te worden met de kwetsbare periode, mits de aanwezige tijdelijke vleermuiskasten niet worden verstoord.

4.3.2. Tijdelijke mitigatie

Ter tijdelijke mitigatie worden externe vleermuiskasten geplaatst.

Bij het plaatsen van de tijdelijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis, wordt rekening gehouden met de volgende eisen:

- De tijdelijke vleermuiskasten zijn aan omliggende panden in bezit van Mercatus bevestigd, zie Figuur 4.2 voor de locaties. Per gevel worden twee tot vier vleermuiskasten geplaatst.
- Er moet een vrije invliegroute aanwezig zijn.
- De vleermuiskasten worden op minimaal 3 meter hoogte opgehangen. Op de ingang van de vleermuizenkast mag geen kunstlicht schijnen tijdens de schemering of nacht.

Ter vervanging van de twee paarverblijven en vanwege de tijdelijke verslechtering van het leefgebied van de gewone dwergvleermuis worden er 15 alternatieve locaties gerealiseerd die geschikt zijn als paarverblijf. Er is gekozen voor overcompensatie, daarom worden er in totaal 15 tijdelijke, externe vleermuiskasten opgehangen, zie Figuur 2 voor de locaties. De kasten zijn minimaal geschikt als paarverblijf voor gewone dwergvleermuizen. Er wordt gebruik gemaakt van de VMT1 of een vergelijkbaar type geschikt voor aan gevels. De vleermuiskasten worden rond 15 juni 2025 opgehangen, vanaf dat moment gaat de gewenningsperiode van 3 maanden in.

4.3.3 Aanpassen werkwijze

De werkzaamheden aan de panden met de verblijfplaatsen (huisnummer 8 en 57) vinden plaats tussen 1 november en 1 maart (zie Bijlage 1). Dit is buiten de paarperiode en tijdens de winterperiode. Er is hierdoor geen kans op het aantreffen van vleermuizen in de betreffende panden en dus zijn geen extra maatregelen benodigd om de planden vleermuisvrij te maken.

Bij het uitvoeren van de activiteiten wordt rekening gehouden dat de aanwezige tijdelijke vleermuiskasten niet worden verstoord en ten alle beschikbaar moeten zijn. Dat houdt in dat mensen, steigers en doeken of folie en ander materieel zodanig geplaatst worden dat in- en uitvliegopeningen toegankelijk blijven. Tevens wordt er geen kunstmatig (bouw)licht op de in- en uitvliegopeningen gericht.

4.3.4. Permanente mitigatie

Bij de oplevering van het project zal de nieuwe situatie niet wezenlijk afwijken van de huidige. De dakpannen en de gevelpannen worden vervangen door eenzelfde soort, zodat de invliegopening hetzelfde wordt en het dak beschikbaar blijft voor vleermuizen om hier te verblijven. Daarnaast worden de aanwezige loodflappen na afronding van de werkzaamheden teruggeplaatst en blijft ook de ruimte achter de vernieuwde dakgoot beschikbaar als verblijfplaats. Om deze reden worden er geen permanente vleermuiskasten aangeboden.

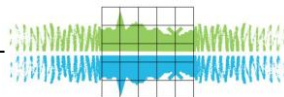
Indien gedurende de activiteiten de nieuwe situatie toch blijkt af te wijken van de huidige, worden er alsnog vleermuis inbouwstenen ingemetseld. De tijdelijke vleermuiskasten zullen blijven hangen, waardoor deze tevens voor zeer geruime tijd voor de vleermuizen beschikbaar zijn.

4.3.5. Verwijdering van tijdelijke mitigatie

Na realisatie van het project en uitvoering van de permanente mitigatie, blijven de vleermuiskasten in principe hangen. Mocht het nodig zijn, mogen de tijdelijke maatregelen worden verwijderd. Hierbij moet rekening worden gehouden met de volgende eisen:

- De tijdelijke vleermuiskasten mogen verwijderd worden na een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen, waarin zowel de tijdelijke als de permanente locaties aanwezig zijn
- De tijdelijke vleermuiskasten dienen verwijderd te worden buiten de kwetsbare periode (november-februari).
 - De kasten mogen ook binnen de kwetsbare periode worden verwijderd, enkel nadat een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de kasten niet bewoond zijn.

Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen is niet noodzakelijk. Wanneer de vleermuiskasten geen belemmering vormen komt het de vleermuizen ten goede als deze blijven hangen zolang de kasten functioneel zijn.

4.4 Planning

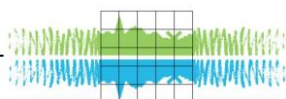
In deze paragraaf wordt overzichtelijk de data van uitvoeren van bovenstaande maatregelen weergegeven, inclusief de desbetreffende paragrafen voor de gestelde eisen.

Voor de maatregelen en werkzaamheden binnen het plangebied wordt de volgende planning aangehouden:

Tabel 4.2

Stappenplan maatregelen en werkzaamheden Duizendknoopstraat

Datum	Activiteit
Uiterlijk 15 juni 2026	Plaatsen tijdelijke huismuskasten (zie 4.1.2)
Uiterlijk 15 juni 2026	Plaatsen tijdelijke vleermuiskasten (zie 4.3.2)
Rond 15 september 2026	Oude nestplaatsen huismus ongeschikt maken (zie 4.1.1)
29 september 2026	Start werkzaamheden
1 november 2026	Start werkzaamheden aan de panden met verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis (zie 4.3.3)
December 2026	Oplevering werkzaamheden
1 maart 2027	Uiterlijke oplevering werkzaamheden (i.v.m. terugkomst gierzwaluwen).

5. Ecologische begeleiding

De ecologische begeleiding behartigt de ecologische aspecten en kan worden gevraagd om mee te denken als de uitvoerder een ecologisch vraagstuk heeft. Indien noodzakelijk zal dat tijdens de uitvoer van het werk op de locatie zelf zijn, maar eventueel kan ook op afstand begeleid worden.

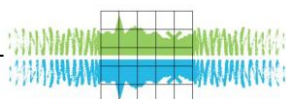
Daarnaast zal de ecologisch begeleider toezien op de juiste aanleg van voorzieningen en het onderhoud daarvan, de timing van werkzaamheden, het informeren van uitvoerenden, registratie van de te nemen ecologische stappen gedurende de werkuitvoer en de scan vlak voorafgaand aan het werk.

De ecologische begeleider wordt actief gevoed met informatie door de uitvoerder welke planning gehanteerd wordt.

6. Onvoorziene omstandigheden

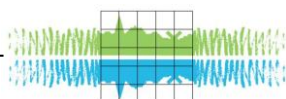
Het kan zijn dat er onvoorziene omstandigheden ontstaan, bijvoorbeeld doordat er twijfel ontstaat over de juiste aanpak in relatie tot een beschermde soort of omdat er een nog andere beschermde soort wordt aangetroffen in het gebied. In dat geval wordt het volgende stappenplan gevolgd:

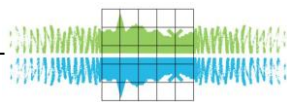
1. Neem contact op met ecologische begeleiding. Het werk nabij de locatie waar de melding over gaat wordt stilgelegd.
2. De ecooloog beoordeelt de melding en adviseert hoe verder te gaan.
3. De ecooloog beoordeelt of binnen de gegeven omgevingsvergunning ruimte is om de situatie op te lossen. Zo niet dan neemt deze eerst contact op met de uitvoerder en opdrachtgever en vervolgens met de handhaving (Omgevingsdienst) om met hen een oplossing te zoeken.
4. De ecooloog legt elke gemelde situatie vast in een protocol met daarin tijdstip van melding, aard melding, oplossing en met wie het gecommuniceerd is.

Bronnenlijst

- Bij12. (2023, juli). Kennisdocument Gierzwaluw (versie 2.0). Geraadpleegd via: [Kennisdocument Gierzwaluw - BIJ12](#)
- Foppen & Vogel. (2022). *Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden* (Rapport 2022/81). Sovon.
Geraadpleegd via: [Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden | Sovon Vogelonderzoek](#)
- Sovon. (z.d.). *Huismus – Rode Lijst uitgave 2017*. Geraadpleegd via: [Huismus | Sovon Vogelonderzoek](#)
- Vogelbescherming (z.d.) *Huismus*. [Huismus | Vogelbescherming](#)
- Wielink, R. & Boer, H. (2022, november). *Ecologisch onderzoek Mercatus, Emmeloord PMC-84555 PMC-84555* (LBF-2022-044). Landschapsbeheer Flevoland.
- Zoogdiervereniging (z.d.). *Rode lijst zoogdieren 2020*. Geraadpleegd via: [Rode Lijst Zoogdieren 2020 | De Zoogdiervereniging](#)

Bijlage 1. Planning werkzaamheden

